

ЗАТВЕРДЖУЮ

В. о. Голови Держстату

 - І. М. Жук

"31" грудня 2015 року

РОЗ'ЯСНЕННЯ
щодо взаємодії органів державної статистики
з респондентами державних статистичних спостережень
у процесі статистичного виробництва

I. Загальні положення

1. Основні засади організації взаємодії органів державної статистики з респондентами державних статистичних спостережень установлені законодавством у галузі статистики, визначені у Принципах діяльності органів державної статистики та викладені у Політиці Держстату України у сфері взаємодії з респондентами та постачальниками адміністративних даних та Політиці Держкомстату у сфері захисту конфіденційної статистичної інформації.

2. Взаємодія органів державної статистики (працівників) з респондентами (уповноваженими представниками) прямо чи опосередковано відбувається під час функціонування процесів статистичного виробництва. Держстат для опису статистичного виробництва використовує як основу Загальну модель статистичного бізнес-процесу (GSBPM). Забезпечення участі респондентів у вдосконаленні процесу статистичного виробництва, з метою підвищення якості статистичної інформації та налагодження партнерських взаємовідносин, реалізується шляхом залучення (за згодою) представників асоціацій виробників, бізнес-спільноти, інших зацікавлених груп респондентів до роботи відповідних дорадчих органів Держстату.

3. Ці роз'яснення стосуються основних аспектів співпраці органів державної статистики з респондентами та налагодження зворотного зв'язку з ними. Терміни вживаються у значеннях, визначених Законом України "Про державну статистику", Статистичним словником¹ та глосарієм до плану статистичного спостереження, затвердженим наказом Держкомстату від 29.12.2009 № 498.

II. Взаємодія органів державної статистики з респондентами в процесі статистичного виробництва

1. Основні положення щодо організації взаємодії органів державної статистики з респондентами у кожному процесі статистичного виробництва викладено нижче. У цих роз'ясненнях у процесах 1–8 увагу акцентовано тільки на вказаному аспекті статистичного виробництва. При цьому також визначено, що в кожному процесі органи державної статистики забезпечують дотримання вимог законодавства щодо гарантій захисту конфіденційності статистичної інформації.

¹ Статистичний словник / [О.Г. Осауленко, О.О. Васечко, М.В. Пугачова та ін.]; за ред. д-ра держ. упр., проф., член-кор. НАН України О.Г. Осауленка; НТК стат. досл. – К.: ДП "Інформ.-аналіт. агентство", 2012. – 498 с.

2. На державне статистичне спостереження "Активи, власний капітал, зобов'язання та фінансові результати підприємств", що проводиться на підставі фінансової звітності, склад та форми якої встановлюються Міністерством фінансів України, ці роз'яснення поширюються в частині процесів статистичного виробництва: "Збирання", "Оброблення", "Аналіз", "Поширення" та "Оцінювання". На вибіркові обстеження фізичних осіб або сукупностей ці роз'яснення поширюються в частині розділу III. Удосконалення звітно-статистичної документації.

3. Процес 1 "Уточнення потреб":

3.1. За результатами оцінки функціонування процесів статистичного виробництва (див. п. 9 цього розділу) самостійний структурний підрозділ Держстату, уповноважений на проведення державних статистичних спостережень у відповідній галузі статистики (далі – галузевий підрозділ) (в особі керівника державного статистичного спостереження), підрозділи, відповідальні за функціонування та підтримку процесів статистичного виробництва (далі – функціональні підрозділи) (в особі уповноважених працівників), Головне управління регіональної статистики (далі – ГУРС) та інші територіальні органи Держстату в ході інвентаризації державних статистичних спостережень (далі – інвентаризація) формують потреби респондентів щодо покращення організації проведення державного статистичного спостереження й готують пропозиції/рекомендації щодо задоволення цих потреб. Одночасно вищевказані працівники органів державної статистики відповідно до компетенції здійснюють перевірку наявності/доступності альтернативних джерел даних для проведення/вдосконалення державного статистичного спостереження. Рішення щодо вибору джерела даних та стосовно подальших дій з проведення/вдосконалення державного статистичного спостереження приймає Комісія Держстату з питань удосконалення методології та звітної документації (далі – Методологічна комісія) з урахуванням якості статистичної інформації, витрат на її виробництво, а також обов'язків, які виникають у зв'язку з цим у респондентів.

3.2. Уточнення потреб респондентів здійснюється шляхом проведення за їх згодою спеціальних анкетних опитувань.

4. Процес 2 "Проектування":

4.1. На виконання рішень Методологічної комісії щодо подальшого проведення/вдосконалення державного статистичного спостереження у ході розроблення нового/вдосконалення чинного статистичного інструментарію (статистичний формуляр та Інструкція (Роз'яснення) щодо його заповнення) галузевим підрозділом (в особі керівника державного статистичного спостереження) враховуються (за доцільності) потреби респондентів, ідентифіковані у попередньому процесі. У рамках процесу "Проектування" працівники органів державної статистики, за потреби, можуть додатково вивчати думку респондентів щодо потреб у перегляді організації державного статистичного спостереження. При цьому взаємодія між працівниками органів державної статистики та респондентами відбувається під час:

приймання державної статистичної звітності за принципом "єдиного вікна" та організаційною схемою взаємодії "працівник органу державної статистики – респондент";

проведення інструктивних нарад з питань запровадження нової/внесення змін до чинної звітно-статистичної документації;

інших заходів, у яких беруть участь респонденти.

4.2. Взаємодія може відбуватися засобами поштового, телефонного та електронного зв'язку, а також при безпосередньому відвідуванні працівниками органів державної статистики респондентів з метою надання їм методологічної допомоги (консультативної підтримки тощо), за їх зверненням.

5. Процес 3 "Формування":

5.1. За результатами розроблення нового/вдосконалення чинного статистичного інструментарію працівники органів державної статистики здійснюють заходи з його випробування у такі способи:

внутрішнє випробування – тестування;

зовнішнє випробування – апробація, пробне (пілотне) статистичне спостереження.

5.2. Тестування відбувається у разі розроблення нового або вдосконалення чинного статистичного інструментарію і проводиться функціональними підрозділами відповідно до компетенції за участю відповідного галузевого підрозділу (в особі керівника державного статистичного спостереження) та уповноважених працівників ГУРС. Процедура проведення тестування описана у пунктах 1–6, 8 розділу III цих роз'яснень.

5.3. Апробація здійснюється у разі вдосконалення чинного статистичного інструментарію і проводиться територіальними органами Держстату під керівництвом/за участю відповідного галузевого підрозділу із залученням респондентів (за згодою), які беруть участь у проведенні відповідного державного статистичного спостереження.

5.4. Тестування й апробацію проводять органи державної статистики у випадку внесення змін до статистичного інструментарію в частині системи статистичних показників, організаційно-методологічних положень проведення державного статистичного спостереження, зокрема порядку збирання форм державних статистичних спостережень (статистичних формулярів), перетворення макетів змістовної частини статистичного формуляра та/або інструкції (роз'яснень) щодо його заповнення.

5.5. У випадку впровадження нового державного статистичного спостереження відповідним галузевим підрозділом та разом із територіальним органом Держстату проводиться пробне (пілотне) статистичне спостереження із залученням до нього на добровільній основі респондентів, які у подальшому братимуть у ньому участь. Процедура проведення пробного (пілотного) статистичного спостереження визначається організаційно-методологічними положеннями проведення нового державного статистичного спостереження, що передбачається до впровадження.

5.6. За результатами тестування, апробації статистичного інструментарію чи пробного (пілотного) статистичного спостереження здійснюється доопрацювання проекту звітно-статистичної документації. Протягом 30 календарних днів після проведення відповідних випробувань проект звітно-статистичної документації разом з інформацією про результати випробувань за умови впровадження на наступний рік подаються на розгляд Методологічної комісії для подальшого затвердження.

6. Процес 4 "Збирання":

6.1. Матриця участі респондентів у державних статистичних спостереженнях (далі – матриця участі респондентів), опис якої наведено в Методиці здійснення моніторингу участі респондентів у державних статистичних спостереженнях, затвердженій наказом Держстату України від 14.05.2013 № 149, містить інформацію щодо кожного респондента,

який підлягає державним статистичним спостереженням, про подання ним форм державних статистичних спостережень та фінансової звітності або про причини їх неподання до органів державної статистики. На підставі цієї інформації функціональні підрозділи відповідно до компетенції в рамках процесу "Аналіз" здійснюють аналіз повноти охоплення респондентів державними статистичними спостереженнями (рівня участі респондентів), оцінювання звітного навантаження на них та виконують заходи з подальшої актуалізації сукупностей одиниць державних статистичних спостережень і уточнення інформації у Реєстрі статистичних одиниць (PCO).

6.2. Територіальні органи Держстату під керівництвом галузевих підрозділів (в особі керівників державних статистичних спостережень) на підставі сформованих на центральному рівні регіональних фрагментів матриці участі респондентів складають переліки респондентів, які мають бути охоплені відповідними державними статистичними спостереженнями.

6.3. Територіальні органи Держстату відповідно до законодавчо визначених обов'язків направляють респондентам повідомлення щодо залучення їх до участі у державних статистичних спостереженнях.

6.4. Форму повідомлення, що використовується територіальним органом Держстату з метою інформування респондента про участь у державному статистичному спостереженні, наведено в додатку 1 до цих роз'яснень. Повідомлення респонденту може бути направлено територіальним органом Держстату засобами поштового/факсимільного чи електронного зв'язку або надане респонденту при безпосередньому контактуванні з ним.

6.5. Звітно-статистичну документацію для звітування на паперових носіях можна отримати, звернувшись до територіальних органів Держстату, а також за необхідністю роздрукувати статистичні формуляри та інструкції (роз'яснення) щодо їх заповнення безпосередньо з офіційного веб-сайту Держстату або веб-сайтів його територіальних органів (крім форм фінансової звітності та методології їх складання, що розміщуються на офіційному веб-сайті Мінфіну України).

6.6. При повторному нагадуванні респондентам щодо необхідності звітування територіальні органи Держстату, окрім вищезазначених способів, можуть використовувати телефонний зв'язок.

6.7. Для інформування респондентів про організацію й проведення державних статистичних спостережень на офіційному веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів функціонує спеціальний програмний сервіс для респондентів, який дозволяє їм отримати за кодом ЄДРПОУ перелік статистичних формулярів, які кожен респондент має подати до органів державної статистики, календар подання форм державних статистичних спостережень та фінансової звітності на відповідний рік тощо. Крім того, на веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів оприлюднюється також план державних статистичних спостережень, Табелі і Альбом форм державних статистичних спостережень, метаописи державних статистичних спостережень, методологічна/методична документація, інформація щодо можливості подання форм статистичної та фінансової звітності в електронному вигляді, відомості про зміни у поданні форм державних статистичних спостережень до органів державної статистики тощо.

6.8. Безпосереднє збирання форм державних статистичних спостережень від респондентів здійснюють територіальні органи Держстату в паперовому або електронному вигляді (електронна звітність). Процедура електронного звітування визначена у Порядку подання електронної звітності до органів державної статистики, затвердженому наказом Держкомстату від 12.01.2011 № 3, зареєстрованому в Мін'юсті 29.03.2011 за № 408/19146. Респондент, за бажанням, може також звітувати до органів державної статистики за принципом "єдиного вікна" за організаційною схемою взаємодії "працівник органу державної статистики – респондент". Така організація приймання форм державних статистичних спостережень від респондентів запроваджена у територіальних органах Держстату з метою покращення організації їх збирання, забезпечення підвищення комфортності подання даних нарочито і є альтернативою іншим способам звітування.

6.9. Збирання органами державної статистики форм державних статистичних спостережень через "єдине вікно" забезпечує респондентам можливість подавати їх "в одні руки", своєчасно ознайомлюватись з інформацією про перелік статистичних формулярів, за якими їм необхідно звітувати, та, за потребою, безпосередньо отримувати статистичний інструментарій, мати консультативну підтримку з боку працівників територіальних органів Держстату щодо заповнення статистичних формулярів, а також знаходити іншу довідкову інформацію, у тому числі щодо звітування в електронному вигляді. При цьому працівники органів державної статистики здійснюють реєстрацію прийнятих від респондентів форм державних статистичних спостережень у єдиній системі обліку їх подання, забезпечують візуальний контроль щодо повноти та якості наданих респондентами первинних даних, а також контроль повноти подання форм державних статистичних спостережень конкретним респондентом.

6.10. Арифметичні та логічні контролю показників форм звітності, а також збереження первинних даних здійснюють працівники органів державної статистики, без залучення респондентів, як у рамках процесу "Збирання", так і в ході двох наступних процесів.

7. Процеси 5 "Оброблення" та 6 "Аналіз":

7.1. У випадку виявлення за результатами контролю недостовірності первинних даних, поданих респондентами у формах державних статистичних спостережень, територіальні органи Держстату звертаються до респондента з повідомленням про необхідність унесення до них виправлень. При цьому органи державної статистики мають установлене законодавством право у визначені строки самостійно вносити виправлення з подальшим повідомленням про це респондентів.

7.2. Відповідальність респондентів (уповноважених працівників) за подання органам державної статистики недостовірних даних для проведення державних статистичних спостережень, їх неподання або подання не в повному обсязі та/або не за статистичним формуляром, чи із запізненням тощо, а також відповідальність працівників органів державної статистики за порушення порядку використання конфіденційної статистичної інформації встановлена статтею 186³ Кодексу України про адміністративні правопорушення.

7.3. Органи державної статистики забезпечують збереження первинних даних, поданих респондентами для проведення державних статистичних спостережень у встановленому законодавством порядку.

8. Процес 7 "Поширення":

8.1. У рамках здійснення цього процесу статистичного виробництва територіальні органи Держстату забезпечують установлення зворотного зв'язку з респондентами. Форми зворотного зв'язку органів державної статистики з респондентами описані у пунктах 1–3 розділу V цих роз'яснень.

8.2. Дані, отримані за результатами проведення державного статистичного спостереження, територіальні органи Держстату узагальнюють в інформаційно-аналітичні матеріали, які є складовою зворотного зв'язку з респондентами, й надають респондентам у порядку, описаному в пункті 3 розділу V цих роз'яснень.

8.3. Органи державної статистики у встановленому законодавством порядку можуть надавати за запитом респондентам архівні первинні дані, подані ними раніше під час проведення державних статистичних спостережень.

9. Процес 8 "Оцінювання":

9.1. Галузеві підрозділи (в особі керівників державних статистичних спостережень), функціональні підрозділи (в особі уповноважених працівників), ГУРС та інші територіальні органи й функціональні органи Держстату відповідно до компетенції у рамках цього процесу в ході інвентаризації здійснюють оцінку проведення державного статистичного спостереження в цілому та функціонування кожного з процесів статистичного виробництва у його складі, а також оцінку якості даних, отриманих за результатами цього державного статистичного спостереження.

9.2. Джерелами інформації для оцінки та підготовки пропозицій/рекомендацій з покращення організації державних статистичних спостережень і функціонування процесів статистичного виробництва є:

- звіти про якість державних статистичних спостережень;
- звіти про тестування статистичного інструментарію;
- інформація за результатами проведення апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження відповідним галузевим підрозділом за участю територіальних органів Держстату;
- пропозиції респондентів, подані й опрацьовані в рамках роботи відповідних дорадчих органів Держстату;

аналіз звернень респондентів на адресу органів державної статистики (тематика звернень, що надходять до органів державної статистики та здійснюється функціональним підрозділом з питань організації роботи з респондентами спільно з відповідними галузевими підрозділами і територіальними органами Держстату, наведена в додатку 2 до цих роз'яснень);

результати спілкування з респондентами в ході приймання форм державних статистичних спостережень від респондентів за принципом "єдиного вікна" та організаційною схемою взаємодії "працівник органу державної статистики – респондент";

результати спілкування з респондентами під час проведення для них інструктивних нарад з питань запровадження нової/внесення змін до чинної звітно-статистичної документації та інших заходів щодо обліку та звітності;

матеріали проведення спеціальних анкетних опитувань респондентів та дані, отримані за результатами їх опрацювання (зокрема, щодо звітного навантаження, необхідності вдосконалення звітно-статистичної документації, наявності у формах державних статистичних спостережень дублювання статистичних і адміністративних даних);

результати обговорення питань, пов'язаних з організацією державних статистичних спостережень, під час безпосереднього відвідування респондентів у ході надання їм допомоги (консультативної підтримки тощо);

результати інших заходів, у яких беруть участь респонденти.

9.3. Узагальнені результати оцінки, а також пропозиції/рекомендації щодо проведення державного статистичного спостереження й покращення функціонування процесів статистичного виробництва розглядаються в ході роботи Методологічної комісії за підсумками проведення інвентаризації за процедурою, визначеною в п. 3 цього розділу.

9.4. Інформація про результати вдосконалення роботи з респондентами, яку готують функціональні підрозділи та ГУРС відповідно до компетенції спільно з галузевими підрозділами за поданням територіальних органів Держстату за підсумками року, наводиться у Звіті про результати діяльності Держстату за відповідний звітний рік, який оприлюднюється на офіційному веб-сайті Держстату.

III. Удосконалення звітно-статистичної документації

1. Для оцінки якості та подальшого вдосконалення звітно-статистичної документації (статистичного інструментарію тощо) органи державної статистики здійснюють її тестування, апробацію, а також проводять пробні (пілотні) статистичні спостереження і спеціальні анкетні опитування респондентів.

2. Тестування/апробація кожного статистичного інструментарію здійснюється з періодичністю не менше ніж один раз на п'ять років упродовж реалізації довгострокової програми розвитку державної статистики.

3. Тестування проводиться відповідно до графіка проведення внутрішнього тестування статистичного інструментарію на 5 років (далі – графік), підготовленого підрозділом, відповідальним за координацію робіт з удосконалення звітно-статистичної документації, за погодженням із керівниками відповідних самостійних структурних підрозділів Держстату та затвердженого першим заступником/заступником Голови Держстату відповідно до розподілу функціональних повноважень (далі – заступник Голови Держстату). На підставі графіка щорічно до 31 грудня представник функціонального підрозділу, відповідального за координацію робіт з удосконалення звітно-статистичної документації, здійснює підготовку проекту графіка на відповідний рік (далі – щорічний графік) з урахуванням завдань, унесених відповідно до протоколів засідань Робочої групи для проведення інвентаризації державних статистичних спостережень, результатів проведених тестувань/апробацій попередніх років, а також, за потреби, термінів переведення державних статистичних спостережень до Інтегрованої системи статистичної інформації.

При цьому щорічний графік формується з урахуванням потреби провести тестування статистичного інструментарію, який буде запроваджено на наступний рік (N+1), та іншого інструментарію, який запроваджуватиметься на рік N+2.

Під час складання щорічного графіка, за потреби, може бути застосовано комплексний підхід до проведення тестування відповідного статистичного інструментарію (розгляд взаємопов'язаних форм державного статистичного спостереження).

Щорічний графік погоджується із керівниками відповідних самостійних структурних підрозділів Держстату та подається на затвердження заступнику Голови Держстату. При цьому статистичний інструментарій, у разі розроблення нового або вдосконалення чинного на рік N+1, тестується до 1 червня поточного року (N).

За 30 календарних днів до строку проведення тестування, визначеного у щорічному графіку, здійснюються заходи з підготовки документів для проведення тестування статистичного інструментарію:

- представником функціонального підрозділу, відповідального за координацію робіт з удосконалення звітно-статистичної документації, за погодженням із керівниками функціональних підрозділів відповідно до компетенції (перелік яких наведено у пункті 4 цього розділу), а саме готуються проект доручення заступника Голови Держстату та проект переліку кандидатур, уключених до складу групи тестування, який подається на затвердження заступнику Голови Держстату з метою здійснення тестування статистичного інструментарію, разом із чинними/проектами статистичними(-х) формулярами(-ів) та інструкцій (роз'яснень) щодо їх заповнення;

- керівником державного статистичного спостереження розробляється та подається відповідальному за координацію робіт з удосконалення звітно-статистичної документації статистичний інструментарій або його проект із урахуванням рішень Методологічної комісії та/або завдань, унесених відповідно до протоколів Робочої групи для проведення інвентаризації державних статистичних спостережень, а також результатів проведених тестувань/апробацій за попередні роки.

4. Тестування статистичного інструментарію здійснює група тестування, яка складається з представників функціональних підрозділів, відповідальних за координацію робіт з удосконалення статистичної метаінформації, звітно-статистичної документації, інформаційних технологій, а також ГУРС і за участю представників відповідного галузевого підрозділу (керівника державного статистичного спостереження та, за потребою, керівника відповідного галузевого підрозділу, інших спеціалістів). Тестування статистичного інструментарію проводить група тестування за встановленим переліком запитань, які містяться у Звіті про тестування статистичного інструментарію (далі – звіт, форма якого наведена в додатку 3 до цих роз'яснень). Висновки та рекомендації звіту зазначаються із термінами їх реалізації.

5. Представник функціонального підрозділу, відповідального за координацію робіт з удосконалення звітно-статистичної документації, у тижневий термін після проведення тестування готує проект звіту, який надається на погодження представникам функціональних підрозділів, які були у складі групи тестування, а також відповідного галузевого підрозділу.

6. Статистичний інструментарій, який було оновлено за результатами проведення тестування, звіт про його тестування разом із інформацією про стан виконання зауважень, рекомендацій та висновків за результатами проведення тестування статистичного інструментарію (форма якого наведена у додатку 4 до цих роз'яснень) вносить відповідний галузевий підрозділ протягом 30 календарних днів після проведення відповідних випробувань на розгляд Методологічної комісії з метою подальшого схвалення та затвердження статистичного інструментарію на наступний рік (N+1) до початку проведення інвентаризації та/або на засідання Робочої групи для проведення інвентаризації державних статистичних спостережень на рік (N+2), що настає за наступним.

7. За результатами апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження відповідний галузевий підрозділ за участю територіальних органів Держстату (за визначеним переліком) готує інформацію про стан виконання зауважень та пропозицій за результатами проведення апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження (форма якої наведена в додатку 4 до цих роз'яснень) та вносить на розгляд

Методологічної комісії та/або Робочої групи для проведення інвентаризації державних статистичних спостережень.

8. У ході тестування використовуються узагальнені результати проведення анкетних опитувань для визначення звітної навантаженості на респондентів. Анкетні опитування проводяться на добровільній основі серед респондентів, які подають форму державного статистичного спостереження, за якою проводиться анкетне опитування, та/або представників груп респондентів (визначені у пункті 2 розділу I цих роз'яснень).

9. Перелік пробних (пілотних) статистичних спостережень, терміни їх проведення, склад відповідальних виконавців та учасників визначаються за підсумками проведення інвентаризації та в подальшому підлягають включенню до плану державних статистичних спостережень на відповідний рік.

IV. Оцінка звітної навантаженості на респондентів та визначення параметрів для його оптимізації

1. Вимірювання звітної навантаженості на респондентів запроваджено органами державної статистики з метою його подальшої оптимізації, підвищення якості статистичної інформації, поліпшення звітно-статистичної документації, покращення порядку збирання форм державних статистичних спостережень від респондентів, підвищення рівня довіри респондентів до органів державної статистики та заохочення їх до участі у державних статистичних спостереженнях. Вимірювання звітної навантаженості здійснюється в кількісному та якісному вимірах.

2. Вимірювання звітної навантаженості на респондентів здійснюється на підставі відповідей, наданих респондентами на запитання анкети для визначення звітної навантаженості, та даних матриці участі респондентів у державних статистичних спостереженнях.

3. Види, методи та правила розрахунку результативних показників вимірювання звітної навантаженості наведено в Методиці вимірювання звітної навантаженості на респондентів, затвердженій наказом Держстату України від 14.05.2013 № 149.

4. За результатами здійснення оцінки звітної навантаженості на респондентів та моніторингу його змін функціональні підрозділи відповідно до компетенції встановлюють параметри щодо його оптимізації через здійснення таких заходів:

перегляд державних статистичних спостережень і вдосконалення звітно-статистичної документації, зокрема запровадження координованого підходу до проведення державних статистичних спостережень та інтеграція форм державних статистичних спостережень;

залучення адміністративних даних для використання їх у статистичних цілях;

впровадження несучільних спостережень, у тому числі вибіркового;

застосування сучасних інформаційних технологій для організації збирання даних, у тому числі підвищення рівня електронного звітування;

налагодження співпраці з респондентами та встановлення зворотного зв'язку з ними.

V. Зворотний зв'язок з респондентами

1. Територіальні органи Держстату під керівництвом галузевих підрозділів (в особі керівників державних статистичних спостережень) забезпечують зворотний зв'язок з респондентами шляхом проведення інструктивних нарад із питань запровадження

нової/внесення змін до чинної звітно-статистичної документації, підготовки оглядових листів за результатами проведення державних статистичних спостережень, а також надання респондентам відомостей про статистичні продукти й можливі способи їх отримання та/або доступу до них.

2. Інструктивні наради з питань запровадження нової/внесення змін до чинної звітно-статистичної документації проводяться з метою інформування та консультування респондентів щодо проведення нових статистичних спостережень, змін у статистичній методології та звітно-статистичній документації чинних державних статистичних спостережень, запровадження нових способів подання даних, а також за результатами їх оброблення й аналізу типових помилок, які трапляються при складанні респондентами статистичних формулярів тощо.

3. Оглядові листи готують територіальні органи Держстату за результатами проведення державних статистичних спостережень для респондентів, які брали участь у цих спостереженнях, і направляють респондентам, що виявили бажання їх отримувати, та/або з метою виконання органами державної статистики повноважень, передбачених законодавством. У оглядовому листі, направленому так, як це наведено у пункті 6.4 розділу II цих роз'яснень, за доцільністю, може бути наведена така інформація:

подяка респондентам за участь у державних статистичних спостереженнях, а також за своєчасність і якість поданих ними даних;

нагадування щодо необхідності дотримання встановлених термінів подання даних для проведення державних статистичних спостережень та/або покращення їх якості;

дані за результатами проведення державного статистичного спостереження (у табличному, графічному або аналітичному вигляді) в узагальненому вигляді та/або щодо внеску конкретного респондента у загальних обсягах даних України/регіону за умови забезпечення захисту конфіденційності поданих іншими респондентами статистичних даних;

відомості про статистичні продукти та інші матеріали за результатами проведення державних статистичних спостережень, про їх розміщення на офіційному веб-сайті Держстату та веб-сайтах його територіальних органів, а також стосовно можливих способів їх отримання та/або доступу до них;

повідомлення про запровадження органами державної статистики нових сервісів для респондентів (календар подання респондентами форм державних статистичних спостережень та фінансової звітності на відповідний рік, отримання за кодом ЄДРПОУ респондента переліку статистичних формулярів, за якими він має звітувати до органів державної статистики, гіперпосилання на методологічну та звітно-статистичну документацію тощо);

подяка респондентам за участь в інструктивних нарадах з питань запровадження нової/внесення змін до чинної звітно-статистичної документації, анкетних опитуваннях, що проводять територіальні органи Держстату; вдячність за пропозиції та зауваження щодо покращення організації державних статистичних спостережень і функціонування процесів статистичного виробництва, а також у цілому за підтримку партнерських взаємовідносин з органами державної статистики тощо.

Роз'яснення щодо організації взаємодії органів державної статистики з респондентами державних статистичних спостережень у процесі статистичного виробництва від 14.06.2013 є недійсними.

В. о. директора департаменту
планування та координації
статистичної діяльності

Н. П. Павленко

Додаток 1
до Роз'яснень щодо організації взаємодії
органів державної статистики з респондентами
державних статистичних спостережень
у процесі статистичного виробництва

Керівнику _____
(найменування респондента, код ЄДРПОУ)

(юридична адреса)

ФОРМА ПОВІДОМЛЕННЯ щодо участі у державних (-ому) статистичних (-ому) спостереженнях (-ипі)

Згідно зі ст.19 Господарського кодексу України, ст.14 Закону України "Про державну статистику"
та на виконання плану державних статистичних спостережень на 20__ рік, затвердженого
_____, доводимо до Вашого відома, що підприємство

_____ (найменування респондента)
у 20__ році залучено до державних статистичних спостережень за формами, наведеними у додатку
(додається).

Перелік форм державних статистичних спостережень, за якими має звітувати Ваше підприємство,
може змінюватися, оскільки органи державної статистики щорічно визначають перелік респондентів та
порядок їх звітування для кожного конкретного статистичного спостереження відповідно до його мети,
об'єкта, обраного методу спостереження та встановлених критеріїв формування основи вибірки
сукупності одиниць статистичного спостереження. У разі включення (виключення) Вашого підприємства
протягом року до інших державних статистичних спостережень Вас проінформують додатково.

Для отримання бланків форм державних статистичних спостережень (крім фінансової звітності)
для звітування на паперових носіях можна звернутись до

_____ (назва органу державної статистики)
за адресою: _____ або скористатись
офіційним веб-сайтом Держстату (www.ukrstat.gov.ua, розділ "Респондентам", рубрика "Альбом форм
державних статистичних спостережень") чи веб-сайтом _____ (веб-сайт територіального
органу Держстату), в якому представлено в електронному вигляді бланки форм звітності, інструкції
(роз'яснення) щодо їх заповнення з посиланнями на нормативно-правові акти про їх затвердження.

Форми фінансової звітності респонденти подають до органів державної статистики відповідно до
ст. 14 Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні" та п. 2 Порядку
подання фінансової звітності, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000
№ 419.

Форми державних статистичних спостережень можна подавати на паперових носіях або в
електронному вигляді (подробіці на веб-сайті Держстату, розділ "Електронна звітність").

Конфіденційність статистичної інформації забезпечується ст. 21 Закону України "Про державну
статистику".

Порушення порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень
тягне за собою відповідальність, яка встановлена ст. 186³ Кодексу України про адміністративні
порушення.

Принадібно інформуємо, що на офіційному веб-сайті Держстату в розділі "Метаописи
держстатспостережень" розміщено узагальнені відомості (з посиланнями на відповідні документи) щодо
мети проведення державних статистичних спостережень, основних статистичних показників, методології
та звітно-статистичної документації, яка використовується для організації державних статистичних
спостережень, а також стосовно публікацій за результатами їх проведення.

Дякуємо за співпрацю та участь у державних статистичних спостереженнях!

Додаток на ____ арк.

_____ (посада керівника органу державної статистики)

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Продовження додатка 1
до Роз'яснень щодо організації взаємодії
органів державної статистики з
респондентами державних статистичних
спостережень у процесі статистичного
виробництва

Перелік форм державних статистичних спостережень, у яких у 20__ році бере участь (звітує)

(найменування респондента, код ЄДРПОУ)

№ п/п	Назва розділу статистики/державного статистичного спостереження	№ форми	Індекс, періодичність та назва форми	Термін подання форми	ПІБ, телефон контактної особи в органах державної статистики з питань заповнення форми
		1	2	3	4
I.	Назва розділу статистики				
I.	Назва державного статистичного спостереження				
I.1.			Індекс, періодичність та назва форми		
I.2.			Індекс, періодичність та назва форми		
...					
п.			Індекс, періодичність та назва форми		

Додаток 2
до Роз'яснень щодо організації
взаємодії органів державної статистики з
респондентами державних статистичних
спостережень у процесі статистичного
виробництва

Тематика звернень респондентів, що надходять до органів державної статистики:

1. Залучення до державного статистичного спостереження.
2. Складання статистичних формулярів (наявність джерел первинної даних, необхідних для складання статистичних показників, складність заповнення статистичних формулярів та навантаження у зв'язку з цим).
3. Наявність інструктивних матеріалів щодо складання статистичних формулярів (зрозумілість, достатність і чіткість роз'яснень тощо).
4. Використання статистичних класифікацій.
5. Процедури та способи подання звітності (принцип "єдиного вікна", електронна звітність тощо).
6. Забезпечення звітно-статистичною документацією.
7. Виявлення дублювання показників у статистичній та адміністративній звітності.
8. Розбудова партнерських взаємовідносин (надання допомоги (консультативної підтримки), зворотний зв'язок тощо).

Додаток 3
до Роз'яснень щодо організації
взаємодії органів державної статистики з
респондентами державних статистичних
спостережень у процесі статистичного
виробництва

ЗВІТ ПРО ТЕСТУВАННЯ СТАТИСТИЧНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ

Назва статистичного формуляра

_____ (індекс, періодичність та найменування форми)

Назва статистичного спостереження

_____ (код та найменування статистичного спостереження)

I. РЕЗУЛЬТАТИ ТЕСТУВАННЯ СТАТИСТИЧНОГО ФОРМУЛЯРА

1. Державне статистичне спостереження

1.1. На якій законодавчій основі проводиться державне статистичне спостереження?
(можливі кілька варіантів відповіді)

Національне законодавство	1
Європейське законодавство.....	2
Жодної правової бази.....	3

1.2. Передумови для проведення державного статистичного спостереження:
(можливий один варіант відповіді)

Статистичне спостереження проводиться для національних потреб.....	1
Усі показники регламентовані Євростатом/іншими міжнародними організаціями.....	2
З урахуванням національних потреб та за показниками Євростату/інших міжнародних організацій.....	3

Зауваження:

2. Статистичний формуляр

2.1. Розроблення статистичного формуляра:
(можливий один варіант відповіді)

Статистичний формуляр наданий Євростатом/іншими міжнародними організаціями.....	1
Формуляр був підготовлений структурним підрозділом, відповідальним за проведення державного статистичного спостереження	2

2.2. Загальний вигляд статистичного формуляра:*(можливі кілька варіантів відповіді)*

Відповідність дизайну статистичного формуляра вимогам уніфікованого бланка.....	1
Існують назви та заголовки для окремих розділів (підрозділів).....	2
Існують графічні доповнення (використання кольору, заливка, ілюстрації тощо)...	3
Час, період і одиниці вимірювання показників чітко зрозумілі.....	4
Показники мають єдину (чітку, стандартизовану) редакцію щодо назви ...	5

2.3. Зміст статистичного формуляра:*(можливі кілька варіантів відповіді)*

2.3.1. Наявність на статистичному формулярі додаткових кодів.....	1
2.3.2. Розділи та підрозділи статистичного формуляра мають чітку структуру: прості розділи (кількість граф та рядків фіксовані).....	1
розділи з класифікаційними ознаками (кількість граф фіксована, кількість рядків динамічна).....	2
2.3.3. Кількість показників (запитань) у статистичному формулярі...	
2.3.4. Дотримання логічної послідовності наведення показників (запитань) у статистичному формулярі.....	1
Наявність відкритих запитань у статистичному формулярі	2
Наявність у статистичному формулярі запитань, що не є необхідними.....	3
Наявність запитань, відповіді на які підлягають обробці.....	4

2.4. Наявність дублювання показників:*(можливі кілька варіантів відповіді)*

З показниками інших статистичних формулярів	1
З показниками форм адміністративної звітності	2
Відсутність дублювання показників з показниками інших статистичних формулярів та форм адміністративної звітності.....	3

2.5. Чи були додаткові зауваження респондентів до статистичного формуляра в рамках спеціального анкетного опитування респондентів?

Так	1
Ні	2

Зауваження:

3. Інструкція (роз'яснення) щодо заповнення статистичного формуляра**3.1. Наявність інструкції (роз'яснень) щодо заповнення статистичного формуляра**

Так

1

Ні

2

3.2. Достатність і чіткість пояснень, наведених в інструкції (роз'ясненнях) щодо заповнення статистичного формуляра

Так

1

Ні

2

3.3. Узгодженість слів та понять у статистичному формулярі та інструкції (роз'ясненнях) щодо його заповнення

Так

1

Ні

2

Зауваження:

ІІ. ВИСНОВКИ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ТЕСТУВАННЯ

№	Висновки та рекомендації групи тестування
Група тестування:	
ПІБ.....	
	<i>(підпис)</i>
ПІБ.....	
	<i>(підпис)</i>
ПІБ.....	
	<i>(підпис)</i>
Керівник державного статистичного спостереження	
ПІБ.....	
	<i>(підпис)</i>
Дата складання звіту	

Додаток 4

до Роз'яснень щодо організації взаємодії органів державної статистики з респондентами державних статистичних спостережень у процесі статистичного виробництва

Інформація про стан урахування зауважень, рекомендацій та висновків за результатами проведення тестування статистичного інструментарію

(індекс, періодичність та назва статистичного формуляра)

№ п/п	Зауваження групи тестування, які містяться у розділах I, 2 частини I та висновки та рекомендації групи тестування, які містяться у частині II Звіту про тестування статистичного інструментарію	Ступінь опрацювання зауважень, рекомендацій та висновків групи тестування	Обґрунтування, надані відповідним галузевим підрозділом
1.		Ураховано повністю. Ураховано частково. Ураховання відкладено. Не враховано.	Коментар надається за умови: - відкладеного врахування із визначенням терміну врахування; - неврахування.

Інформація про стан урахування зауважень та пропозицій за результатами проведення апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження

(індекс, періодичність та назва статистичного формуляра)

№ п/п	Зауваження та пропозиції респондентів, залучених до проведення апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження	Ступінь опрацювання зауважень та пропозицій респондентів, залучених до проведення апробації/пробного (пілотного) статистичного спостереження	Обґрунтування, надані відповідним галузевим підрозділом Держстату та/або територіального органу Держстату
1.		Ураховано повністю. Ураховано частково. Ураховання відкладено. Не враховано.	Коментар надається за умови: - відкладеного врахування із визначенням терміну врахування; - неврахування.